

Zbrodnie Katyńskie

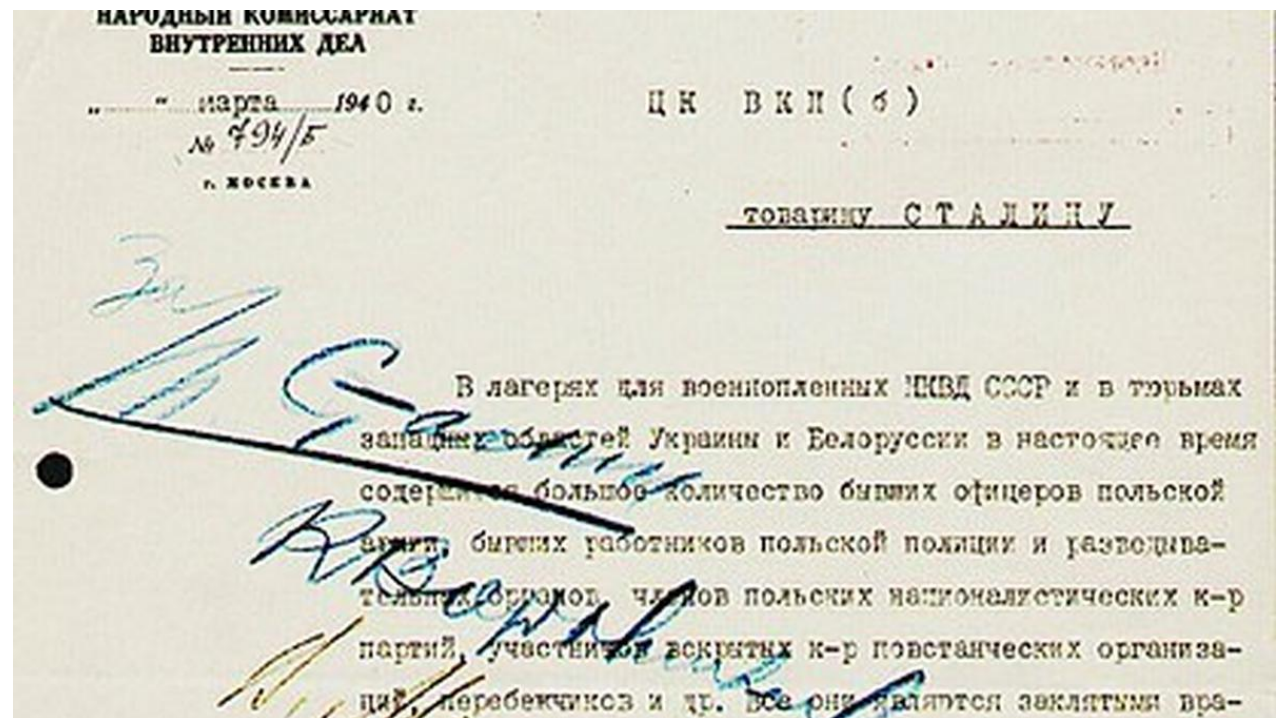
**17 września 1939 roku
Związek Radziecki
wypełniając
zobowiązania sojusznicze
zawarte z Trzecią Rzeszą
napada na Polskę. W
wyniku czego do
radzieckiej niewoli trafiło
wiele tysięcy polskich
żołnierzy i oficerów.**

Oficerowie trafili do specjalnie przygotowanych obozów internowania. Najbardziej znane znajdowały się w Kozielsku, Ostaszkowie i Starobielsku. Wśród jeńców byli też urzędnicy państwowi, policjanci i duchowni, profesorowie i wiejscy nauczyciele.

Związek Radziecki nie podpisał Konwencji Genewskiej chroniącej praw jeńców wojennych. W kwietniu 1940 roku polscy jeńcy zostali przewożeni do miejscowości Katyń na ziemi Smoleńskiej. Tam na osobisty rozkaz przywódcy Związku Radzieckiego - Józefa Stalina zostało zamordowanych ponad cztery tysiące czterysta polskich oficerów i innych jeńców.

Mordowano również w Charkowie, Kijowie, Mińsku, Chersoniu. Razem zamordowano 21.768 osób. Wszystkie te zbrodnie nazwano symbolicznie Zbrodnią Katyńską. Tych ludzi zgładzono bez procesów i wyroków.

Egzekucje wykonywano w lesie strzałem z pistoletu w tył głowy, tak by krwi było mało, następnie ofiarę wrzucano do wcześniej wykopanych dołów mieszczących po kilkadziesiąt ciał.

Miejsce tych zbrodni zostało odkryte 1943 roku przez Niemców w czasie ich inwazji na Związek Radziecki. Oni dokonali pierwszych ekshumacji i ogłosili światu wiadomość o tej zbrodni. Stworzyli tzw. listę katyńską zawierającą nazwiska pomordowanych Polaków.

Na ogłoszonej liście
katyńskiej znajdowało
się nazwisko mojego
pradziadka ppor.
Władysława Rudnera
(błędnie zapisane
nazwisko)

Rozpoznane ofiary

- 2830 Groniecki Ludwik — wojskowy, wizytówka, mgr. praw, radca w M. S. Wewnętrznych, W-wa ul. Mokotowska 14, list.
- 2830 Skarżyński Wojciech Ambroży — ppor., metryka ur. 21. 6. 1913 r., w Złoczowie, akt urodzenia i chrztu, parafii Sw. Krzyża w Łodzi, książka ofic. dowód osobisty prawo jazdy, pozwolenie na broń, 3 karty, 2 fotografie, jedna kobiety na odwrocie napis: „oddać Łódź, Piotrkowska 121, m. 11 mojej ukochanej żonie Jadzi Wojciechowskiej-Skarżyńskiej, pismo szpitala Woj.
- 2831 Nierozpoznany — wojskowy.
- 2832 Chodkowski Józef — ppor., ur. 14. III. 1904 r., w Działymiu, cenzura, szkolna Gimn. Państw., Traugutta w Lipnie, z r. 1923/4, list, Krzyż Zasługi, medalik z łańcuszkiem.
- 2833 Pietrzykowski Stanisław — kpt., leg. osob., Pomorskiej Brygady Obrony Narodowej, świad. szczep. w Kozielsku nr. 448, list z nadawcą: „...kowiak Ostrów.
- 2834 Nierozpoznany — wojskowy 1 list dziecka do dziadka podpis: „Dzidziusia“ kalendarz kieszonkowy.
- 2835 Nierozpoznany wojskowy.
- 2836 Szletyński Stefan, por., leg. urz. państwowego służbowa, i bilet bezpłatny kolejowy Elektrycz. w Łodzi, list.
- 2837 Rączkowski Janusz — wojskowy, legitym. osob. M. S. Wojsk., kartka ze swoim nazwiskiem, Poznań, W-wa Ratajczaka, 3 listy, kartka z zapiskami, odznaka wojskowa, 2 medaliki.
- 2838 Nierozpoznany — wojskowy, koperta od listu z nadawcą: „...ałowa, Zamość... Lubelskie, do Leopold Li...ner w Brodach.
- 2839 Purdczak Kazimierz — ppor., ks. ofic., kartka poczt. dyplom. Ofiarnych Obywateli Komitet Obrony Państwa, świad. szczep. w Kozielsku nr. 801.
- 2840 Kozłowski Teodor — wojskowy, leg. urz. państw., świad. szczep. w Kozielsku, 3 listy.
- 2841 Nierozpoznany — ppor.
- 2842 Feinberg Nikodem Stefan, — ppor., karta Mob., ur. 1899 r., wizytówki, W-wa Czackiego nr. 12, ks. ofic., dowód osobisty, adwokat.
- 2843 Nierozpoznany — wojskowy.
- 2844 Chutlewski Antoni — wojsk., kwit. kasy T-wa Opieki nad Więźniami, patronat w Łodzi, kwit. pocztowy nadania, 2 medaliki, kwit. kasy Zw. Ofic. Rez. w Łodzi.
- 2845 Foryś Andrzej — wojsk., 3 karty pocztowe z nadawcami: Szczepan i Stanisław Foryś, Kraków, ul. Bracka 1 m. 13, medalik z łańcuszkiem.
- 2846 Chodań Tadeusz-Stanisław — ppor., urodz. 19. IX 1914 r. w m. Grybów, zaświadczenie ukończenia Przysp. Wojsk. 1 stopnia, leg. na odznakę Szkoły Podchor. jako jej wychowanek, legitym. osob. wojskowa, legitym. na odznakę strzelceka, świad. szczep. w Kozielsku, list, medalik.
- 2847 Zajęc Stanisław — wojskowy, list, różaniec, medalik z łańcuszkiem.
- 2848 Nierozpoznany — ppor., świad. szczep. w Kozielsku nr. 3295, medalik.
- 2849 Kobos Eugeniusz Henryk — ppor., lekarz, świad. dojrzałości Kuratorium Okregu Łódź, dyplom lekarza nr. 1221, wypis z aktu ślubnego, pismo przydziału wojennego, list fotogr. odznaka wojskowa.
- 2850 Juszkiewicz Władysław-Ryszard por., pismo, zaświadczenie tymczasowe, M. S. Wojskowych, paszport zagraniczny.
- 2851 Nierozpoznany wojskowy.
- 2852 Haschek Franciszek — ppor., pismo - rozkaz wyjazdu PKU Łuck, świad. szczep. w Kozielsku nr. 2116.
- 2853 Piskadło Wiktor — wojsk., wizytówki, pokwitowanie Stow. Wych. Szkoły Głównej Handlowej, w Warszawie, karta przydziału wojennego, list, karta pocztowa.
- 2854 Rudenko Mikołaj — ppor., aspirant Straży Granicznej, Kierownik Komisariatu Piłka, wizytówka, pismo służbowe wojskowe, świad. szczep. w Kozielsku nr. 2726, legitym. osob. Izby Skarbowej Grodzkiej w Warszawie, medalik.
- 2855 Odbierzyciel Józef — ppor., dyplom Akademii Handlowej w Poznaniu, pismo Państw. Banku Rolnego w Poznaniu, którego omawiany był pracownikiem, pismo sekty Babylstów, kartka z zapiskami.
- 2856 Nierozpoznany — wojskowy, świad. szczep. w Kozielsku, kartki z zapiskami.
- 2857 (?) Jakowicz...? ... — wojsk., dowód członek. Polskiego Związku Zawod. Pracown. Umyślowych — Zarząd Główny w Katowicach.
- 2858 Jan Handy Bernard — ppor., kartki, ks. ofic., notes z zapiskami, fotografia mocno uszkodzony znak rozpoznawczy.
- 2859 Solanko Władysław — wojsk., syn Piotra, świad. szczep. w Kozielsku, nr. 1564.
- 2860 Górka Antoni — wojskowy, prawo jazdy, zam. Kopyczyńce, legitym. urzęd. państw. św. szczep. w Kozielsku, syn Józefa, notesiłki
- 2861 Kurkiewicz Mieczysław — cywilny inżynier, legitym. członka T-wa Wędkarskiego w Krakowie, list, 2 karty pocztowe.
- 2862 Bączkowski Witold — ppor., koperta z listem, odznaka wojskowa, różaniec, medalik, pamiątkowy medal — aluminiowy niemiecki z roku 1870-71, kartka z zapiskami.
- 2863 Nierozpoznany — ppor.
- 2864 Rosengart Aleksander — por. lekarz, wizytówka, zam. W-wa, ul. Oboźna nr. 11, nr. 3. 1. 1889 r., karta Mob., książka ofic. pismo wojskowe, Krzyż Walecznych, list.
- 2865 Mussil Paweł — wojskowy, świad. szczep. w Kozielsku, dowód osobisty, 8 kart pocztowych, foto, 2 medaliki z łańcuszkami.
- 2866 Rynkowski Ludwik — por., legitym. osob. M. S. Wojsk., wizytówka, zam. Warszawa, ul. Śniadeckich 9, medalik.
- 2867 Nierozpoznany — wojskowy, list z Siedlec z dnia 27. XII. 1929 (Kochany Mieczu).
- 2868 Nierozpoznany — wojskowy.
- 2869 Witkowski Marian — wojsk., kartki pocztowe od Witkowskiej Anny, Warszawa, koperta.
- 2870 Krochmalski Jan — wojskowy, zam. Łódź, Al. Unii nr. 18, m. 23, notatnik, medalion.
- 2871 Nierozpoznany — por., kartka pocztowa, list.
- 2872 Nierozpoznany — wojskowy.
- 2873 Glinicki Stanisław — ppor., ks. ofic. 2874 Nierozpoznany — kpt. 25 pp.
- 2875 Ciepły Józef — ppor., ur. 22. XI. 1902 r., dowód osobisty, ks. ofic. 2876 Budner Władysław — ppor., ur. 1912 r., książka ofic. 2877

W uzupełnieniu naszej wiadomości o przetwarzaniu prac ekshumacyjnych i identyfikacyjnych szczątków oficerów armii polskiej w Katyń, podajemy do wiadomości, że techniczna ekipa PCK, nie przywoziła do kraju pamiątek i dokumentów, znalezionych przy zwłokach oficerów, które to pamiątki z powodu trudności technicznych zostaną przywiezione w najbliższym czasie i po ponownym przejrzaniu i zbadaniu, w szczególności zaś papierów i dokumentów nieczytelnych lub trudno czytelnych, zostaną one przekazane Zarządowi Głównemu Polskiego Czerwonego Krzyża w Warszawie, celem doreczenia rodzinom poległych.

Przed wojną pracował jako urzędnik państwowy. Do Katynia trafił z obozu w Kozielsku. W czasie śmierci miał zaledwie 28 lat. Osierocił mojego dziadka, który miał kilkanaście miesięcy.

Oprócz tragedii pomordowanych i ich rodzin złe następstwa tej zbrodni ciągnęły się przez dziesięciolecia. Związek Radziecki nie przyznawał się do Zbrodni Katyńskiej. Po zakończeniu II wojny światowej podczas procesu niemieckich nazistów w Norymberdze to oni zostali oskarżeni o mord na Polakach.

Po wojnie Polska znajdowała się w strefie wpływów Związku Radzieckiego. Był zakaz mówienia prawdy o Zbrodni Katyńskiej, a osoby, które to robiły były szykanowane. Mojej mamie nie wolno było mówić na lekcji historii o okoliczności śmierci swojego dziadka w Katyniu.

W 1947 roku rodzina mojego dziadka złożyła podanie do Urzędu Inwalidzkiego o przyznanie pośmiertnej renty po swoim ojcu Władysławie. Komisja Rewizyjno-Lekarska uznała Władysława Rudnera za zaginionego, a nie zmarłego (nie mając dowodów śmierci). W uzasadnieniu napisano, że: *"W czasie wojny w 1939 dostał się do niewoli rosyjskiej do Kozielska skąd pisał 12.02.40 i odtąd ślad po nim zaginiony"*.

C d p r s.

Inwalidzka Komisja Rewizyjno-Lekarska przy Obwodowym Urzędzie Inwalidzkim w Poznaniu Nr/znak akt/ In 14/97

O r z e c z e n i e

Dnia 26 listopada 1947r. Inwalidzka Komisja Rewizyjno-Lekarska przy Obwodowym Urzędzie Inwalidzkim w Poznaniu w składzie:
Przewodniczący: Franciszek Zagrodzki, p.o. Naczelnika Urzędu
Dr Wacław Małachowski
Lekarz referatu spraw inwalidzkich
Członkowie: Czesław Wojciechowski, podreferendarz
Protokolant: Stefan Woźniak, podreferendarz

po rozpoznaniu sprawy sieroty Zdzisława-Pawła Rudnera, ur. 15.1.1939r. zamieszkałego w Poznaniu, ul. Górczyńska 17 m.l.

z podania wniesionego dnia 3 października 1946r.
o uznanie ojca za zaginionego na podstawie §§ 77 i 78 rozporządzenia z dnia 17.III.1934r./Dz.U.R.P.Nr.5/35, poz.32/
Opiekunka: Maria Śmiełkowska, Poznań, ul. Górczyńska 17 m.l.
o r z e c z e n i e

Uznał Władysława Rudnera
syna Konstantego, urodzonego dnia 16.1.1912, w Oberhausen zamieszkałego przed służbą wojskową w Poznaniu, ul. Górczyńska 17 m.l. pow. w rozumieniu postanowień art.5 jednolitego tekstu ustawy z dnia 17.III.1932r. o znopotrzeniu inwalidzkim /Dz.U.R.P.Nr.22/45, poz.151/za zaginionego.

U z a s a d n i e n i e:

Jak bowiem wynika ze stanu akt sprawy Rudner Władysław został w sierpniu 1939r. zmobilizowany i wcielony do wojska polskiego. W czasie wojny 1939r. dostał się do niewoli rosyjskiej do Kozielska skąd pisał 12.2.40r. i odtąd ślad po nim zaginiony/str.akt 1,5,7,23 i 24/

W związku z powyższym przyjąć należy, że zaginięcie

**13 kwietnia 1990
prezydent ZSRR Michaił
Gorbaczow przyznaje, że
odpowiedzialność za
wymordowanie polskich
oficerów w Katyniu
ponosi strona rosyjska.**

10 kwietnia 2010 w pewnym sensie historia zatoczyła koło ponieważ w Smoleńsku rozbił się samolot wiozący polską delegację na obchody 70 rocznicy zbrodni Katyńskiej. W katastrofie zginęli wszyscy pasażerowie (96 osoby) wśród nich prezydent Polski Lech Kaczyński oraz inni wysocy urzędnicy państwowi, generałowie, duchowni i artyści. Niestety do dzisiaj nie znamy jednoznacznej przyczyny tej katastrofy.

Przed pandemią i rozpoczęciem wojny na Ukrainie co roku młodzież polska i rosyjska brała udział w projekcie Trwała Pamięć Pokoleń. W kwietniu odbywał się symboliczny marsz ze stacji Gniezdowo do Lasu Katyńskiego. Był to wspólny szacunek dla prawdy, a także pragnienie solidarności między narodami.

W 2014 roku mój starszy brat Mateusz jako jedyny z rodziny miał okazję oddać cześć w Katyniu naszemu pradziadkowi zapalając na jego grobie znicz. Przywiózł z cmentarza Lasu Katyńskiego ziemię, która jest cenną pamiątką po naszym pradziadku.

Na cmentarzach katyńskich zamontowane są dzwony poniżej poziomu ziemi w specjalnie wykonanej niszy, co ma symbolizować „uwięzienie”. Wydobywający się głos jest nieco stłumiony, dźwięk symbolizuje wrywający się spod ziemi głos zamordowanych.

Idę przez las

Drzewa wokół mnie głucho na
wszystko

Nie wierzą w to,

Co widziały , co słyszały

W cieniu tych drzew widać ich twarze

Spokojne, dumne do końca

Jakby myślami, nie byli już tutaj

Lecz odchodzili tam, gdzie będą
wiecznie żyli

Zasmuceni nie tym , że zginą,

Ale tym , dlaczego i jak.

Słysząc ich oddech i strzał.

Tak wszystko się kończy

I pozostaje tylko

Leśna cisza w Katyniu

Paulina 12 lat

„Guziki, zostaną po nas guziki”

film „Katyń”, Andrzej Wajda

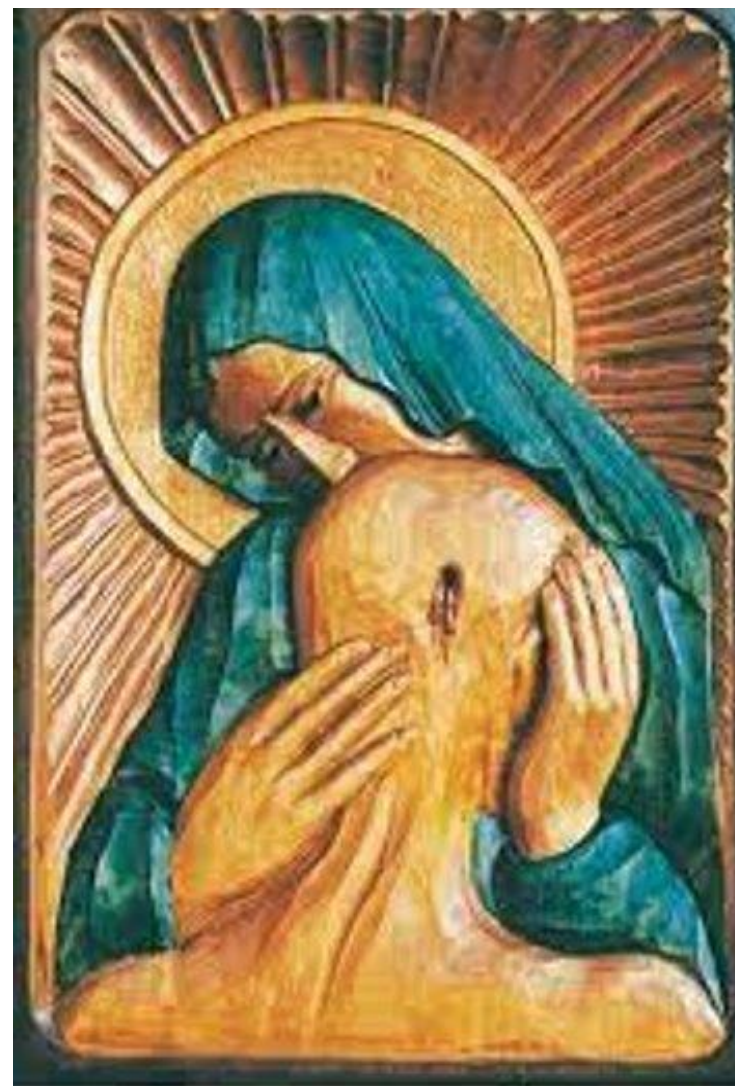
Wspomniany przeze mnie mój pradziadek przed wojną wraz z żoną i synem oraz z teściami, mieszkał w domu przy ul. Górczyńskiej w Poznaniu. Po jego śmierci pozostał jeden z mundurów mojego pradziadka. Jego teść, z obawy przed represjami, odpruł guziki i inne fragmenty munduru, włożył je do puszki i zamurował w ścianie domu. Mój dziadek, w latach 80-tych ubiegłego wieku, robiąc remont domu, odkrył ową puszkę wraz z jej zawartością.

Przytul tych, co bronili
polskiej tożsamości,
dumy narodowej,
prawdziwej wolności.
Poprowadź ich , Matko
w ostatniej podróży.
Spraw, aby już nigdy
więcej
Katyń się nie powtórzył.

*(Fragment modlitwy do
Matki Bożej Katyńskiej)*

**Chwała Bohaterom!
Cześć Ich pamięci!**

MATKA BOŻA
KATYŃSKA

Prezentacje
przygotował:
Maciej Ławniczak 8B

Zdjęcia: archiwa rodzinne i grafika
Google

